

OPEN DATA DK

BESTYRELSENS BERETNING 2018

Der har i det seneste år været masse aktivitet i Open Data DK. Open Data DK er fortsat partner i såvel det fællesoffentlige som det fælleskommunale initiativ om åbne data. Det er også i regi af de to initiativer, at mange af Open Data DKs aktiviteter er sket, med et samtidigt fokus på, at de stemmer overens med strategien i foreningen. Det giver god mening for en forening som Open Data DK med et nationalt fokus at spille aktivt ind i de to initiativer, og det giver derudover mulighed for et større økonomisk råderum end hvad Open Data DKs egen økonomi kan bære på nuværende tidspunkt. Begge initiativer har resulteret i værdifulde løsninger og tiltag for foreningen Open Data DK.

Derudover har der været fokus på at konsolidere dataplatformen, så der sikres en professionel drift og udvikling af platformen.

Bestyrelsen har siden sidste generalforsamling i alt afholdt to bestyrelsesmøder og et 1½ dages strategiseminar med deltagelse fra Energinet.

Open Data DK er organiseret med en bestyrelse, nogle teams og en 1/3 person i sekretariat. Der var i budget 2017 afsat midler til 1/3 person (200.000 kr.) i sekretariat, og i 2018 er det samme afsat samt 50.000 kr. til en teknisk projektleder.

Det fællesoffentlige initiativ

Formålet med det fællesoffentlige initiativ er at fremme udbredelsen og den erhvervsmæssige udnyttelse af åbne offentlige data. Der er etableret et fællesoffentligt partnerskab bestående af Open Data DK, KL, Danske Regioner og Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen er projektejer.

Der er i det fællesoffentlige initiativ om åbne data lavet nogle undersøgelser omkring åbne data. Deloitte har lavet en analyse af efterspørgsel og markedstendenser indenfor offentlige data og Seismonaut har foretaget en målgruppe – og behovsanalyse blandt offentlige myndigheder. Begge publikationer kan ses på [Open Data DKs hjemmeside](#) og giver en god viden og fundament at arbejde videre på.

Open Data DK har i det fællesoffentlige initiativ haft ansvar for følgende aktiviteter:

- Forløb efter Open Tourism Days
- Dialog – og inspirationsarrangement
- Undersøgelse af behov for mappingværktøj
- Pilotprojekt om udstilling af tværkommunale datasæt (i samarbejde med KL)

Derudover har formanden for Open Data DK holdt indlæg til Offentlige digitalisering 2018 med kontorchef fra Erhvervsstyrelsen, Niels May Vibholt, om fællesoffentlige erfaringer med fremme af åbne offentlige data.

Forløb efter Open Tourism Days

I maj 2017 afholdt Open Data DK i samarbejde med Wonderful Copenhagen et tre-dages hackathon med fokus på turisme. Der var før, under og efter en stor interesse for mulighederne ved åbne offentlige data i turismebranchen. Der blev derfor med Seismonaut igangsat et forløb med det formål at opsamle og sprede viden og erfaringer fra hackathonet. Der blev udarbejdet inspirationsmateriale og holdt tre morgenseminarer med et formål at inspirere til brug af åbne offentlige data i forhold til turisme. Der var stor interesse for morgenseminaret i København, hvor folk endda blev skrevet på venteliste. Interessen var derimod væsentlig mindre i såvel Aalborg som Aarhus. Efterfølgende har turismeorganisationer m.fl. fortsat

meget fokus på arbejde med data, men det er blevet tydeligt, at der er et stort behov for nye data, f.eks. om folks adfærd i en by/et område.

Dialog – og inspirationsarrangement

Den 29. november 2017 afholdt Open Data DK et dialog – og inspirationsarrangement med titlen ”Fra data til forretningsmuligheder”. Formålet med arrangementet var at skabe dialog mellem dataejere (offentlige myndigheder) og databrugere/datainteresserede, samt inspirere til at arbejde med åbne offentlige data og fritstille flere. Målgruppen var offentlige myndigheder, virksomheder, iværksættere m.fl., der har en interesse i at fritstille eller anvende åbne offentlige data.

Dagen bestod bl.a. af to temaspor, fødevarer/landbrug og transport/mobilitet, og en datacafé. Der var 87 deltagere fra såvel offentlige myndigheder som private virksomheder. Ifølge evalueringen var der stor tilfredshed med arrangementets indhold og oplæg. Der blev desuden tilkendegivet interesse for flere tiltag, der har fokus på dialogen mellem dataejere og dataaftagere.

Undersøgelse af behov for mappingværktøj

I efteråret 2017 igangsatte Open Data DK en mindre sondering af behov for et mappingværktøj. Så at sige værktøjsunderstøttelse af publicering af data for at reducere de friktioner, der i dag opleves og som reducerer anvendelsespotentialet og skaber barrierer for dataaftagere. I sonderingen var det ikke en værktøjsunderstøttelse til publicering af data der blev efterspurgt først af kommunerne. Der blev efterspurgt en tættere forbindelse til ”markedet” og dermed en bedre forståelse for efterspørgslen på data, samt en højere grad af videndeling og samarbejde på tværs af kommuner/offentlige myndigheder. Det tyder på, at den indledende indsats bør have fokus på markedet og samarbejde. Dernæst bør der sættes fokus på at understøtte de mere tekniske udfordringer. Det skal i den forbindelse bemærkes, at Seismonauts efterfølgende målgruppe- og behovsanalyse har identificeret såvel mangel på standarder og ensretning som dialog med dataaftagere som to af fem kerneudfordringer for myndigheder i forhold til at løfte åbendatadagsordenen. Open Data DK har fortsat fokus på, at de tekniske udfordringer tages med i fællesoffentligt regi.

Pilotprojekt om udstilling af tværkommunale datasæt (i samarbejde med KL)

KL og Open Data DK har til opgave at lave et afsøgende arbejde omkring udstilling af tværkommunale datasæt. Det er relevant at sætte fokus på udstilling af tværkommunale datasæt, i stedet for at hver enkel kommune skal tilvejebringe data fra et centralt system og udstille dem enkeltvist. Det vil skabe en u hensigtsmæssig barriere for anvendelse for dataaftagere.

Der arbejdes på nuværende tidspunkt på kortlægning af, hvilke tværkommunale datasæt der kan være relevant at sætte fokus på.

Det fælleskommunale initiativ

Det fælleskommunale initiativ under KL har til formål at fremme og understøtte kommunernes arbejde med åbne data. Der er etableret en styregruppe i initiativet, som består af KL og seks kommuner. Det er KL, der er projektejer på initiativet.

Open Data DK har i det fællesoffentlige initiativ har/har haft ansvar for følgende aktiviteter:

- Introduktionsseminarer

- KL Teknik og Miljø '18 konference
- Konsolidering af platform, samt tekniske udviklinger
- Opgradering af website, www.opendata.dk
- De små åbne data succeser

Introduktionsseminarer

Den 12. december 2017 og den 14. december 2017 afholdt Open Data DK introduktionsseminarer om åbne data i hhv. Vejle og København. Målgruppen var kommuner, som gerne ville høre mere om mulighederne ved åbne data, og hvordan man kan komme i gang med at arbejde med at fritstille dem. Det var nogle dage med fokus på det konkrete og praksisnære, og ikke mindst videndeling, erfaringsudveksling og netværk om åbne data på tværs af kommunerne. Dagene blev indledt med et par rammesættende indlæg, hvorefter deltagerne havde mulighed for at vælge imellem to spor: "Teknikken og åbne data" og "Organisationen og åbne data". Dagene blev sluttet af med en workshop, hvor det primære element var et dilemma-spil. Deltagerne skulle gruppevist diskutere nogle dilemmaer om åbne data og arbejdet med åbne data. Det var bl.a. dilemmaer om standardisering, anonymisering, efterspørgsel, videndeling m.m. Der var samlet 80 deltagere til de to dage og ifølge evalueringerne var især stor tilfredshed med drøftelserne med udgangspunkt i dilemmaer og interesse for, at det tekniske spor blev foldet mere ud.

KL Teknik og Miljø '18 konference

Den 12.-13. april 2018 havde Open Data DK en stand ved KL's konference Teknik og Miljø '18. Formålet med at være der var bl.a. at få talt med kommunalpolitikere og beslutningstagere i kommunerne om potentialerne i åbne data. Der var stor interesse og god dialog på standen. Standen bestod bl.a. af en skærm, der viste data fra sensorer rundt i konferenceområdet. Det var et godt blikfang og fungerede fint som igangsætter til dialog om smart city, IoT og åbne data. Konferencen understregede også behovet for fælles løsninger for selve arbejdet med åbne data. Der er store ønsker om øget vidensdeling og inspiration til arbejdet med åbne data kommuner imellem, samt fortsat at arbejde mod fælles standarder og strategier.

Konsolidering af platform

Driftsafviklingen af Open Data DK platformen varetages i dag af Teknik – og Miljøforvaltningen (TMF) i Københavns Kommune. Udgifter til kapacitet/hardware dækkes af Open Data DK. TMF finansierer tidsforbruget til driftsrelaterede opgaver. Af den grund har det været nødvendigt at nedprioritere udviklingsrelaterede opgaver.

Efterhånden som flere og flere kommuner og regioner kommer med i Open Data DK og helt naturligt har forventninger og stiller krav til platformen, er der behov for at professionalisere drift og den videre udvikling af Open Data DK platformen, således den kan være en drivkraft i Danmark i forhold til at udbrede fritstillelse og anvendelse af åbne offentlige data.

Det kræver

- Veldefineret driftsafvikling af platformen
- Kendt og aftalt serviceniveau for driftsafvikling (SLA)
- Veldefineret services og support af platformen (SLA)
- Veldefinerede roller og ansvar vedr. styring, drift og udvikling

Der blev på den baggrund bevilget finansiering til at få en uvildig og ekstern konsulent til at udarbejde forslag til aftalegrundlag. Bestyrelsen i Open Data DK har på baggrund af oplæg fra ekstern konsulent og jurister besluttet at lægge opgaven med drift af platformen hos en ekstern operatør og derudover håndtere

udvikling som udviklingsprojekter, som evt. kan løses af en medlemskommune i Open Data DK. Open Data DK er på nuværende tidspunkt i dialog med mulig ekstern operatør til opgaven.

Udover denne opgave har KL-initiativet også bevilget midler til udvikling af:

- Udvikling af modul, der gør det muligt at efterspørge datasæt.
- Udvikling af en model for udstilling af dynamiske data (erfaringer).
- Udvikling af kommunale landing-pages.
- Udvikling af modul, der gør det muligt for brugere selv at registrere nye open data cases

De igangsættes, når konsolidering af platformen er gennemført.

Opgradering af website, www.opendata.dk

Kommunerne efterspørger en bedre mulighed for at videndele og samarbejde omkring arbejdet med åbne data. På den baggrund har styregruppen i KL-initiativet bevilget finansiering til at udvikle www.opendata.dk til også at være en videndeling – og samarbejdsplatform for kommuner og regioner. Der vil desuden blive sat fokus på at synliggøre data på sitet. Open Data DK har ansvaret for opgaven, som kommer til at løbe indtil efteråret 2018.

De små åbne data succeser

Cases og konkrete eksempler efterspørger af kommunerne i spørgeskemaundersøgelse gennemført af KL i efteråret 2017. På den baggrund har styregruppen taget beslutning om at igangsætte en opgave kaldet "De små åbne data succeser", der omfatter at finde og præsentere cases og konkrete eksempler relevant for kommunerne. Det vil være en opgave, der bl.a. omfatter målgruppekortlægning, research, interviews, formulering af cases, definition af format, produktion af format. Open Data DK har ansvaret for opgaven.

Digitaliseringsmessen 2017

Open Data DK blev igen i år spurgt af Kita om interesse for at være en del af deres stand på messen. Vi var derfor igen i går repræsenteret på deres stand sammen med OS2, SBSYS og ØSindsigt. Vi besluttede til forskel fra 2016 at have et forholdsvist simpelt setup på standen, da det er vanskeligt at trænge igennem på messen. Konklusionen blev da også, at der ikke kom meget ud af at være tilstede på messen. Til Digitaliseringsmessen 2018 forsøges det derfor igennem KL at få taletid på en af scenerne i stedet for.

Den danske Open Government handlingsplan

Der blev i 2017 som en del af Danmarks deltagelse i Open Government Partnership vedtaget en ny national Open Government handlingsplan. Handlingsplanen blev udarbejdet på baggrund af en offentlig høring, hvor bl.a. Open Data DK bidrog med sine erfaringer og var i dialog med Digitaliseringsstyrelsen. Den nye nationale handlingsplan for Open Government 2017-2019 består af fire temaer, hvoraf ét er "Flere og bedre åbne data", og herunder er Open Data DK en af de konkrete nationale indsatser.

Dialoger

Open Data DK har kontinuerligt fokus på at have dialog med eksterne interessenter, hvor f.eks. et samarbejde eller videndeling er relevant.

Vi har i løbet af det seneste år haft dialog med bl.a.

- Energinet om deres erfaringer fra energidatabanken

- FOSAKO (Forum for samarbejde om geodata i kommunerne) om et evt. samarbejde
- Vejdirektoratet om fritstilling af data
- Datahub i Loop city om synergier

Derudover bidrager Open Data DK løbende med interviews i forbindelse specialer, EU-projekter og forskningsprojekter. Foreningen har bl.a. af flere omgang bidraget med erfaringer og viden til EU-projektet Open4Citizens.

Regionale tiltag

De fem stiftende byer har det seneste år haft rollen som regionale ambassadører, hvilket bl.a. betyder introduktion for nye kommuner samt formidling og aktiviteter om åbne data i deres område.

I Nordjylland har alle kommunerne og regionen haft fokus på turisme og sammen med bl.a. Business Region North Denmark, Aalborg Universitet og EU-projektet Open4Citizens afholdt et hackathon om outdoor turisme i november 2017.

I Østjylland er de 12 kommuner i Business Region Aarhus gået sammen i et projekt om åbne data, med fokus på mobilitet i første omgang. De har i det seneste år samlet lagt 246 datasæt på platformen. De har desuden været i dialog med Vejdirektoratet om at få nogle samlede datasæt ud om trafik, bl.a. trafiktællinger og vintervedligeholdelse, fra deres systemer, i stedet for at kommuner trækker dem ud enkeltvist. Det er ikke lykket endnu. Da projektet har været i gang siden sommeren 2016 er det seneste år også gået med evaluering og formulering af fremadrettet handlingsplan, hvori der sættes fokus på dialog med dataaftagere og at skabe ledelsesmæssig opbakning til at arbejde med åbne data.

Der er desuden etableret kontakt med Business Region MidtVest, der har de syv midt – og vestjyske kommuner som medlemmer.

På Sjælland, især i Region Hovedstaden, arbejdes der på at etablere et samarbejde mellem Københavns Kommune og Region Hovedstaden om at fremme åben data dagsordenen blandt kommuner i deres område.

I det sønderjyske og på Fyn har der været dialog med flere kommuner omkring åbne data. Dagsordenen er desuden præsenteret for Business Region Fyn.

Det kommende år

Til bestyrelsens strategiseminar i november 2017 blev der taget beslutning om, at datafokus i 2018 er mobilitet. Dette betyder ikke, at andre data fra andre områder er irrelevante at fritstille.

Derudover er handlingsplanen for 2018 blev defineret af bestyrelsen. I 2018 er der fire overordnede indsatsområder i Open Data DKs handlingsplan:

- CKAN- platformen
- Medlemmer
- Værdiskabelse
- Ledere og dataaftagere

Der er et ønske om og behov for at sætte fokus på dialogen med dataaftagere. Flere kommuner giver udtryk for, at de har et stort behov for mere viden om dataaftagerne for at kunne prioritere hvilke data, der

skal fritstilles. Derudover sættes der også fokus på lederne, da kommunerne giver udtryk for, at det er en udfordring at få ledelsesmæssig opbakning til at arbejde med åbne data.

En del af aktiviteterne løses i regi af det fællesoffentlige og det fælleskommunale initiativ.

Derudover fortsætter vi dialogen med andre relevante data-initiativer i landet.

Med venlig hilsen

Open Data DK bestyrelsen

Bo Fristed, Aarhus Kommune (formand)

Anne Dyrberg, Vejle Kommune

Bjørn Hallberg Nielsen, Region Hovedstaden

Eva Maria Knudsen, Odense Kommune

Kim Houlberg, Aalborg Kommune

Steffen Svinth Thommesen, Københavns Kommune